

Psalm 150 in Grandsire Triples (1999)

Ensemble :: Kokoonpano SATBB + 3 soli (SA)
Duration :: Kesto 4 min
Publisher :: Kustantaja Sulasol S474
Text :: Teksti Vulgata LA
Commissioned by :: Tilaaaja Hämäläis-Osakunnan Laulajat, Helsinki, Finland
Premiere :: Kantaesitys Hämäläis-Osakunnan Laulajat / Jan Hellberg
Helsinki, Finland iv.1999

Change-ringing is an old English tradition of ringing church bells. It is based on permutations: in each *change* the bells sound in a different order. (One change involves ringing each bell once.) The number of possible permutations is 24 for four bells, 120 for five, 720 for six, 5,040 for seven or 40,320 for eight. In theory, a ringing going through all the possible changes is known as a *peal*. In practice, a *peal* is defined as any ringing with over 5,000 changes – lasting about three hours – thus requiring seven or more bells to avoid repetition.

Grandsire Triples is a ringing *method*. A method describes how pairs of bells swap places in the ringing order. Only shifts of adjacent bells are feasible, because it is difficult to vary the swing of a bell by more than one place from one change to the next. A *triples* is a method for seven bells; *doubles* is for five, *minor* for six and *major* for eight. (Kent Treble Bob Major features prominently in the detective story *The Nine Tailors* by Dorothy L. Sayers.)

Grandsire Triples covers 70 of the 5,040 possible permutations for seven bells. In this application, a seventh bell is added as the *tenor*, which remains in the same place at the end of the change throughout. The bells are tuned in a natural D minor scale with a flattened second degree:

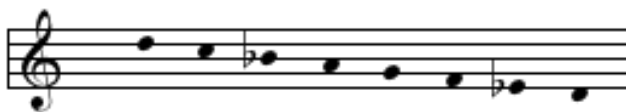
D - C - Bb - A - G - F - Eb - D

Change-ringing on vanha englantilainen kellonsoittoperinne, joka perustuu permutaatioihin: jokaisessa 'vaihdossa' (*change*) kellot soivat eri järjestyksessä. (Yhdessä 'vaihdossa' siis jokainen kello soi kerran.) Mahdollisten permutaatioiden määrä on 24 neljällä kellolla, 120 viidellä, 720 kuudella, 5,040 seitsemällä ja 40,320 kahdeksalla. Soittosarja, joka sisältää kaikki mahdolliset permutaatiot, on 'täyssoitto' (*peal*). Käytännössä kuitenkin tällä nimellä kutsutaan sellaista soittosarjaa, jossa on 5,000 'vaihtoa' tai enemmän; tämä kestää noin kolme tuntia soittaa ja edellyttää seitsemää tai useampaa kelloa jos toistoja halutaan välttää.

Grandsire Triples on 'soittokaava' (*method*). Kaava kuvaa, miten kelloparit vaihtavat paikkaa keskenään soittojärjestyksessä. Vain vierekkäiset kellot voivat vaihtaa paikkaa, koska on hankalaa muuttaa kellon heilahdusnopeutta enempää kuin yhden paikan verran 'vaihtojen' välillä. *Triples* tarkoittaa seitsemän kellon soittokaavaa; *doubles* on viiden, *minor* kuuden ja *major* kahdeksan kellon soittokaava. (Kent Treble Bob Major -soittokaava on keskeisessä osassa Dorothy L. Sayersin dekkarissa **Kuolema kirkkomaalla** [The Nine Tailors].)

Grandsire Triples kattaa 70 seitsemän kellon 5,040 mahdollisesta permutaatiosta. Tässä teoksessa kaavaan on lisätty kahdeksas kello, perussävel (*tenor*), joka pysyy samalla paikalla 'vaihdon' lopussa koko teoksen ajan. Kellot on viritetty luonnolliseen d-molliasteikkoon, jonka toinen aste on alennettu:

D - C - Bb - A - G - F - Eb - D

So, what does all this have to do with choral music? And why write a second work using the same text and the same technique? (The predecessor and 'sister work' of this work is *Psalm 150 in Kent Treble Bob Minor*, commissioned for the Seminar on Contemporary Choral Music at the Cork International Choral Festival in Ireland in 1999.) I wanted to see if the result would be any different if I used a different change-ringing method, a different mode (a minor-sounding one instead of a major-sounding one) and a different rhythmical approach (regular instead of asymmetrical). The end result indeed was quite different, despite the similar basic material and technique.

Perhaps the foremost impression created by this piece should be that of an endless song of praise. My original idea was to follow the change-ringing pattern closely to produce a vaguely Minimalist, slowly shifting texture. As it turned out, the musical material is not exclusively derived from the pattern, nor is it based solely on the mode of the bells. Rather, the occasional departures from the basic modality create interesting clashes with the harmonies of the bell mode. Structurally, the music is wholly dependent on the text, forming one large arc between the introduction and the coda; the main focal point is where the pattern concludes and the descending scale, or *rounds*, is again reached.

The choice of text was simple, as Psalm 150 is one of the most single-mindedly (in a positive sense) jubilant texts in the entire Bible, and change-ringing is invariably associated with festive occasions.

© 1999 by Jaakko Mäntyjärvi
This text may be quoted in programme notes or similar contexts provided the source is credited.

jmweb_p150g.pdf

02.vi.11
rev. 26.v.12

Mitä tällä sitten on tekemistä kuoromusiikin kanssa? Ja miksi tehdä toinen teos samaan tekstiin samalla tekniikalla? (Tämän teoksen edeltäjä ja 'rinnakkaisteos' on Corkin kansainväliselle kuorofestivaalille 1999 tilattu *Psalm 150 in Kent Treble Bob Minor*.) Halusin kokeilla, onko tulos erilainen jos käyttää erilaista soittokaavaa ja molliluontoista asteikkoa duuriluontoisen sijaan sekä tasajakoista rytmiikkaa epäsymmetrisen sijaan; lopputulos vastasikin odotuksiani, sillä siitä tuli kuin tulikin hyvin erilainen sovellus, vaikka perusmateriaali ja tekniikka olivat samat.

Teoksen tulisi antaa vaikutelma päättymättömästä ylistyslaulusta. Alkuperäinen ajatukseni oli seurata soittokaavaa hyvin läheisesti ja muodostaa harmoninen ja melodinen materiaali sen pohjalta; tästä olisi tullut jokseenkin minimalistinen vähitellen muuttuva kudos. Loppujen lopuksi musiikki ei periytynyt kokonaisuudessaan soittokaavasta eikä edes kellojen asteikosta; ajoittaiset poikkeamat perusasteikosta luovat harmonisia jännitteitä. Musiikki osittain seuraa soittokaavaa mutta osittain poikkeaa omille poluilleen. Rakenteellisesti teos toimii täysin tekstin varassa, muodostaen yhden suuren kaaren johdannon ja codan väliin; keskeinen tähtäyspiste on se hetki, jolloin soittokaava päättyy ja alussa kuultu laskeva asteikko (*rounds*) saavutetaan jälleen.

Tekstin valinta näitä kahta teosta varten oli helppo, sillä psalmi 150 on Raamatun riemukkaimpia ylistystekstejä, ja kellojen soitto, etenkin change-ringing -perinne, liittyy juhlintaan ja iloitsemiseen.

© 1999 Jaakko Mäntyjärvi
Tekstiä saa lainata käsiohjelmaa tai vastaavaa käyttöä varten kunhan lähde mainitaan.

Psalm 150 in Grandsire Triples

Duration / Kesto: 3'45"

Vulgata, Psalmus CL

Jaakko Mäntyjärvi (1998)

Vivace ♩ = 104
sempre poco forte

I don don don don don don don don
II don don don don don don don don
III don don don don don don don don

Vivace ♩ = 104

S
A *f* Al - le - lu - ia, al - le - lu - ia, al - le - lu - ia,
T *f* Al - le - lu - ia, al - le - lu - ia, al - le - lu - ia,
B1 *f* Al - le - lu - ia, al - le - lu - ia, al - le - lu - ia,
B2 *f* Al - le - lu - ia, al - le - lu - ia, al - le - lu - ia,

4
simile al 94
don
4
f
al - le - lu - ia, al - le - lu - ia, al - le - lu - ia, al - le - lu - ia,
al - le - lu - ia, al - le - lu - ia, al - le - lu - ia, al - le - lu - ia,
al - le - lu - ia, al - le - lu - ia, al - le - lu - ia, al - le - lu - ia,
al - le - lu - ia, al - le - lu - ia, al - le - lu - ia, al - le - lu - ia,
al - le - lu - ia, al - le - lu - ia, al - le - lu - ia, al - le - lu - ia,

26

26

f se - cun - dum mul - ti - tu - di - nem mag - ni - tu - di - nis e - ius. *p* don don don don don don don don

f se - cun - dum mul - ti - tu - di - nem mag - ni - tu - di - nis e - ius. *p* don don don don don don don don

f se - cun - dum mul - ti - tu - di - nem mag - ni - tu - di - nis e - ius. *p* don don don don don don don don

f se - cun - dum mul - ti - tu - di - nem mag - ni - tu - di - nis e - ius. *p* don don don don don don don don

se - cun - dum mul - ti - tu - di - nem mag - ni - tu - di - nis e - ius. don don don don don don don don

30

30

mf Lau - da - te e - um in so - no tu - bae, don don don don don don don don don don don don don don

don don don don don don don don don don don don don don

don don don don don don don don don don don don don don

don don don don don don don don don don don don don don

don don don don don don don don don don don don don don